

УПРАЖНЕНИЕ №2

I. Тема: „Тъглови характеристики на генераторните клонове в електроенергийната система“.

II. Задача: Да се изчислят параметрите на тъгловите характеристики на активната и реактивната мощности в генераторните клонове на ЕЕС от упражнение №1, при условие, че:

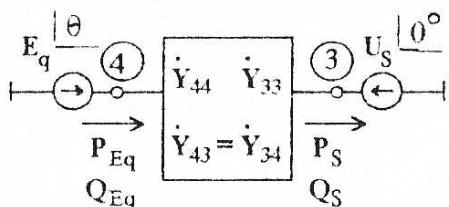
a.) генераторът G1 е представен като реален източник на напрежение с $\dot{E}_{q^*(H)} = 2,5^{\theta}$ о.е., а системата S - като идеален източник с $\dot{U}_{S^*(H)} = 1^{10^\circ}$ о.е.;

b.) генераторът G1 и системата S са представени като идеални източници на напрежение, съответно с $\dot{U}_{G^*(H)} = 1^{10^\circ}$ о.е., $\dot{U}_{S^*(H)} = 1^{10^\circ}$ о.е.

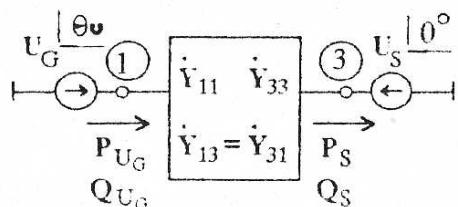
И в двета случая за положителна посока на мощностите в клона на системата S да се приеме посоката от електропроводите към системата.

Изчислените тъглови характеристики да се представят графично в мащаб по избор.

Да се изчисли процентното изменение на максимума на тъгловата характеристика на активната мощност на G1, при условието на подточка б.) в сравнение с а.).

Фиг.2.1

Фиг.2.2

III. Методични указания

Въз основа на резултатите от упражнение №1 ЕЕС се представя със собствените и взаимните проводимости на генераторните клонове, както това е показано на фиг.2.1 (случая за подточка а.)) и фиг.2.2 (подточка б.)).

Като се изходи от изразите за тъгловите характеристики на който и да е k-ти генератор в n-машинна ЕЕС:

$$P_k = E_k^2 \cdot y_{kk} \cdot \sin(\alpha_{kk}) + \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq k}}^n E_k \cdot E_j \cdot y_{kj} \cdot \sin(\theta_k - \theta_j - \alpha_{kj});$$

$$Q_k = E_k^2 \cdot y_{kk} \cdot \cos(\alpha_{kk}) - \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq k}}^n E_k \cdot E_j \cdot y_{kj} \cdot \cos(\theta_k - \theta_j - \alpha_{kj}),$$

където

$$y_{kk} = |\tilde{y}_{kk}| = \left| y_{kk} \frac{-\psi_{kk}}{|-\psi_{kk}|} \right|; \quad y_{kj} = |\tilde{y}_{kj}| = \left| y_{kj} \frac{-\psi_{kj}}{|-\psi_{kj}|} \right|;$$

$$\alpha_{kk} = 90^\circ - \arg(\tilde{y}_{kk}) = 90^\circ + \psi_{kk}; \quad \alpha_{kj} = 90^\circ - \arg(\tilde{y}_{kj}) = 90^\circ + \psi_{kj},$$

се записват тъгловите характеристики за изследваната ЕЕС, съответно:

- за случая в подточка а.) (фиг.2.1) -

$$P_{Eq} = E_q^2 \cdot y_{44} \cdot \sin(\alpha_{44}) + E_q \cdot U_S \cdot y_{43} \cdot \sin(\theta - \alpha_{43}) \equiv P_{Eq}(\theta);$$

$$Q_{Eq} = E_q^2 \cdot y_{44} \cdot \cos(\alpha_{44}) - E_q \cdot U_S \cdot y_{43} \cdot \cos(\theta - \alpha_{43}) \equiv Q_{Eq}(\theta);$$

$$P_S = -U_S^2 \cdot y_{33} \cdot \sin(\alpha_{33}) + U_S \cdot E_q \cdot y_{43} \cdot \sin(\theta + \alpha_{43}) \equiv P_S(\theta);$$

$$Q_S = -U_S^2 \cdot y_{33} \cdot \cos(\alpha_{33}) + U_S \cdot E_q \cdot y_{43} \cdot \cos(\theta + \alpha_{43}) \equiv Q_S(\theta);$$

- за случая в подточка б.) (фиг.2.2) -

$$P_{U_G} = U_G^2 \cdot y_{11} \cdot \sin(\alpha_{11}) + U_G \cdot U_S \cdot y_{13} \cdot \sin(\theta_U - \alpha_{13}) \equiv P_{U_G}(\theta_U);$$

$$Q_{U_G} = U_G^2 \cdot y_{11} \cdot \cos(\alpha_{11}) - U_G \cdot U_S \cdot y_{13} \cdot \cos(\theta_U - \alpha_{13}) \equiv Q_{U_G}(\theta_U);$$

$$P_S = -U_S^2 \cdot y_{33} \cdot \sin(\alpha_{33}) + U_S \cdot U_G \cdot y_{13} \cdot \sin(\theta_U + \alpha_{13}) \equiv P_S(\theta_U);$$

$$Q_S = -U_S^2 \cdot y_{33} \cdot \cos(\alpha_{33}) + U_S \cdot U_G \cdot y_{13} \cdot \cos(\theta_U + \alpha_{13}) \equiv Q_S(\theta_U).$$

След заместване на E_q , U_G , U_S , y_{44} , y_{33} , y_{11} , y_{43} , y_{13} , α_{44} , α_{33} , α_{11} , α_{43} , α_{13} с техните числени стойности се получават търсените тъглови характеристики $P_{Eq}(\theta)$, $Q_{Eq}(\theta)$, $P_S(\theta)$, $Q_S(\theta)$, $P_{U_G}(\theta_U)$, $Q_{U_G}(\theta_U)$, $P_S(\theta_U)$, $Q_S(\theta_U)$.

Получените тъглови характеристики се представят графично по следните точки:

- за тъгловите характеристики на G1 -

$$\theta(\theta_U) = \alpha_{43} (\alpha_{13}); 45^\circ; 90^\circ + \alpha_{43} (\alpha_{13}); 135^\circ; 180^\circ + \alpha_{43} (\alpha_{13});$$

- за тъгловите характеристики на S -

$$\theta(\theta_U) = -\alpha_{43} (-\alpha_{13}); 45^\circ; 90^\circ - \alpha_{43} (-\alpha_{13}); 135^\circ; 180^\circ - \alpha_{43} (-\alpha_{13});$$

и се групират а.) P_{Eq} , P_S ; Q_{Eq} , Q_S ; б.) P_{U_G} , P_S ; Q_{U_G} , Q_S .

Изчислява се процентното различие между $P_{Eq,max}$ и $P_{U_G,max}$ чрез съотношението:

$$\delta = \frac{P_{U_G,max} - P_{Eq,max}}{P_{Eq,max}} \cdot 100, \%$$

където $P_{Eq,max} = P_{Eq}(\theta = 90^\circ + \alpha_{43})$; $P_{U_G,max} = P_{U_G}(\theta = 90^\circ + \alpha_{13})$.